

opracowany przez

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej

Instytutu Badawczego Leśnictwa

Rok 31

Warszawa 1980

Nr 5

Układ pozycji, zgodnie z dotychczasową praktyką, według międzynarodowej leśnej klasyfikacji oksfordzkiej, której symbole cyfrowe podane są nad tekstem każdego streszczenia.

1 CZYNNIKI ŚRODOWISKA. BIOLOGIA

124

181.525

IBL

Nakvasina E. N.: O ritmach pitanija odnoletnich sejancev eli v lesnom pitomnike. **O rytmach żywienia jednorocznych siewek świerka w szkółce leśnej.** Les. Ž. 1979 nr 2 s. 12—16, 2 wykr. bibliogr. 6 poz. — Badano przebieg odżywiania się siewek na podstawie zawartości części popielnych i azotu w całej roślinie i poszczególnych jej organach (igły, strzałka, system korzeniowy) określanej w ciągu całego okresu wegetacyjnego, w przedziałach 5-dniowych. Na podstawie uzyskanych wyników wyróżniono 3 okresy, w których następowało maksymalne nagromadzenie się substancji organicznej w siewkach a mianowicie: 1. W drugiej dekadzie

sierpnia przebiega nasilony proces budowy aparatu asymilacyjnego, pojawiają się korzenie 2 rzędu. 2. W końcu sierpnia i początku września pojawiają się korzenie 3-rzędu, zaczyna się formowanie pączka szczytowego. 3. W trzeciej dekadzie września słabnie wzrost wszystkich organów, przebiega proces przygotowywania się rośliny do zimowania. Autorzy sądzą, iż dalsze uściślanie związku między przebiegiem wewnętrznych procesów a pojawem określonych stadiów morfologicznych umożliwi opracowanie założeń racjonalnej technologii produkcji sadzonek świerka. (R. S.)

2. HODOWLA LASU

125

228.3

IBL

Kalinin M. I., Tiunčik V. K.: Osobnosti stroenija smešannych drevostoev po diametru. **Właściwości struktury pierśnic w drzewostanach mieszanych.** Les. Ž. 1979 nr 4 s. 17—20, 1 tab. 2 wykr. bibliogr. 7 poz. Przytoczono dane dotyczące struktury pierśnic w 70—90-letnich drzewostanach dębowo-sosno-

wych i sosnowo-dębowych, zebrane na 14 powierzchniach próbnych. Ustalone na podstawie tych danych różnice w charakterze rozkładu średnic mogą być wykorzystane przy planowaniu zabiegów hodowlanych zmierzających do regulowania stopnia udziału gatunków w drzewostanach mieszanych. (R. S.)

Nartov P. S., Veršinin V. I., Popov A. N.: Issledovanie raboty lesnogo diskovogo pluga s aktivnym privodom. **Badanie pracy leśnego pluga talerzowego z aktywnymi elementami roboczymi.** Les. Ž. 1979 nr 2 s. 22—24, 1 tab. — Badano prototyp pluga, na którym dodatkowo zamontowano dwa talerze o

średnicy 770 mm napędzane oddzielnie. Opisano konstrukcję całego urządzenia. W trakcie prób terenowych ustalono wskaźniki charakteryzujące jakość wykonanej orki w zależności od warunków pracy. Wykazano także wpływ nieprostoliniowego poruszania się agregatu na pracę talerzy. (R. S.)

127

232.322.44

IBL

Bulant S.: Kůra — významný materiál pro oblasti školku. **Kora — ważny materiał dla szkółki wielkoobszarowej.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 7 s. 313—314. — W nadl. Kamenice nad Labou o pow. 35 tys. ha lasów powiększono w 1972 szkółkę z 13 ha do 40 ha, aby zaspakała potrzeby 3 nadleśnictw. Szkółka ta produkuje głównie świerk w wieku 2/2 lata. Wobec trudności z otrzyma-

niem drogiego torfu (56 kor/m³) opracowano technologię przygotowywania kompostu z kory spod korowarki VK 16. Nierozdrobnioną korę ze ścinki zimowej kompostuje się przez 2 lata a z letniej — przez 3 lata. Całkowity koszt 1 m³ gotowego kompostu wzbogaconego nawozami sztucznymi wynosi 34,90 kor. (S. K.)

128

232.43

IBL

Rjabokon A. P.: Opredelenie biologičeskogo optimuma gustoty sosnovych drevostoev v uslovijach sveżej subori. **Określenie biologicznego optimum gęstości sosnowych drzewostanów w warunkach boru mieszanego świeżego.** Lesovedenie 1979 nr 3 s. 16—23, 3 tabl. 3 wyk. bibliogr. 35 poz. sum. — Wprowadzono pojęcie biologicznego optimum gęstości, przy którym drzewa najłatwiej przystosowują się do warunków środowiska i najlepiej je wykorzystują tj. na jednostce powierzchni produkują najwięcej masy organicznej. Z analizy

powierzchni drzewostanowych założonych przed 35 laty w gęstościach: 2,5; 5,0; 7,5; 11,5; 17,5; 24,5; 30,0 tys./ha wynika, że w drzewostanie o gęstości 2,5 tys./ha są większe o: 43% — grubość, 16% — wysokość, 60% — zapas, w porównaniu z drzewostanem o początkowej gęstości 30 tys./ha. Na innych obiektach doświadczalnych lecz o mniejszym zróżnicowaniu gęstości, stwierdzono inne zależności. Końcowy wniosek — gęstość drzewostanu jest ważnym czynnikiem decydującym o produktywności drzewostanu. (W. Ch.)

129

232.43

IBL

Nechajčuk O. G., Moskaleva V. E.: Vlijanie lesochozjajstvennych faktorov na anatomičeskoe stroenie drevesiny eli, sosny i listvennicy. **Wpływ czynników gospodarczoleśnych na budowę anatomiczną drewna świerka, sosny i modrzewia.** Lesovedenie 1979 nr 4 s. 38—43, 3 tabl. bibliogr. 7 poz. sum. — Przeanalizowano zapasy drewna oraz

masę igieł drewna i korzeni w 20-letnich młodnikach świerka, sosny i modrzewia, jak też budowę anatomiczną drewna drzew wyrosłych w luźnych (1800 drzew na 1 ha) i gęstych (5600 drzew/ha) wieźbach. Stwierdzono, że produktywność biologiczna w gęstych i rzadkich młodnikach sosny i świerka jest prawie jednokowa. Natomiast w

młodnikach rzadkich ciężar objętościowy drewna jest o 10—14% mniejszy, włókna są nieco krótsze lecz wytrzymałość celulozy z takiego drewna jest

większa. Celuloza jest szczególnie wartościowa do produkcji bibułki kondensatorowej. (W. Ch.)

130

233

IBL

Lange S., Mühle W.: Erfahrungen und Ergebnisse bei der Aufforstung von Kippen im Braunkohlentagebau. **Doświadczenia i wyniki dotyczące zalesiania usypisk w rejonie odkrywkowego pozyskiwania węgla brunatnego.** Sozial. Forstwirtsch. 1979 Jg 29 H. 7 s. 213—215, 4 fot. 1 tab. — W NRD na coraz szerszą skalę wydobywany jest węgiel brunatny metodą odkrywkową. Stwarza to problem rekultywacji usypisk powstałych z usunięcia górnej warstwy. Usypiska te formowane są w porządku geologicznym z zachowaniem kolejności warstw. Dotychczasowa ich rekultywacja polegała na wprowadze-

niu gatunków pionierskich o niewielkich wymaganiach, lub na nawożeniu i melioracji umożliwiającej wprowadzenie gatunków docelowych. Obecnie zaczyna przeważać koncepcja rekultywacji typowo leśnej, przy czym ustawowo wymagane jest od przedsiębiorstw górniczych formowanie usypisk z zachowaniem pewnego minimum żyzności umożliwiającego normalne zalesianie. Zagadnienie to wymaga dalszych badań naukowych. Uważa się, że najodpowiedniejszym gatunkiem do zalesiania w tych warunkach jest sosna. (W. B.)

131

237.4

IBL

Godovalov G. A., Korostelev A. S., Ščavrovskij V. A.: Dinamika vychoda živicy pod dejstviem mineralnych udobrenij v sosnovych drevostojach srednego Urala. **Dynamika wydajności żywicy pod wpływem mineralnych nawozów w drzewostanach sosnowych Środkowego Uralu.** Lesovedenie 1979 nr 4 s. 44—49, 4 tabl. bibliogr. 25 poz. sum. — Przez 4 lata po wykonaniu mineralnego nawożenia NPK w dawkach po 100 i 200 kg czystego składnika na ha, badano w 50-, 75- i 100-letnich drzewostanach sosnowych Środkowego Uralu wydajność żywicy. Stwierdzono, że pełne nawożenie już w 2 lata po

wykonaniu wpływa na zwiększenie wycieku żywicy. Wydajność żywicy przy pojedynczych dawkach zwiększa się nieznacznie bo o ok. 4,4%, natomiast przy podwójnych — prawie o 12%. Efektywność oddziaływania mineralnego nawożenia jest różna w drzewostanach różnego wieku. W drzewostanach 50-letnich skutecznie działają już dawki 100 kg, w starszych — dopiero 200 kg. Warunki pogodowe (susza) w czasie wysiewania nawozów jak i w późniejszym okresie odbijają się niekorzystnie na ogólnej wydajności żywicy. (W. Ch.)

132

242

IBL

Lang K.: Die Arnsburger Erschließungs- und Gruppeneinforstung in Fichtenbeständen. **Arnsburgska trzebież udostępniająca i grupowa w drzewostanach świerkowych.** Allg. Forstz. 1979 Jg 34 Nr 33/34 s. 902—903, 1 tab.

1 wyk. — Opisano nowy rodzaj trzebieży stosowany wówczas, gdy dotychczasowe zabiegi są zbyt kosztowne, lub brak jest zbytu na pozyskane żerdzie. Polega on na stosowaniu pierwszej trzebieży w drzewostanach świerko-

wych o wysokości 9—14 m i wieku 25—35 lat. W tym celu zakładane są linie przekątne (ukośne) co 8—14 m, a w uformowanych rombách dokonywana jest trzebież grupowa. Linie te służą do zrywki, jeśli ich szerokość wynosi co najmniej 2,5—3 m. Odpada tu pracochłonne typowanie drzew przyszło-

133

Švenda A.: Perspektivni rozvoj tehnologiji těžby dřeva w jehličnatých pro-birkách. **Perspektywiczny rozwój technologii ścinki drzew przy trzebieżach w drzewostanach iglastych.** Lesnictvi 1978 R. 24 nr 6 s. 479—502, 17 tab. 5 wykr. bibliogr. 10 poz. rés. rez. Zsfg. Konieczny rozwój gospodarki leśnej CRS przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby zatrudnionych wymaga obniżenia nakładu pracy na poszczególne czynności związane z pozyskaniem

242

ściowych. Zaletą tej metody jest uzyskiwanie większego przyrostu i pozyskanie grubszych sortymentów, szybkie udostępnianie dużych powierzchni oraz korzystne wskaźniki ekonomiczne. Wadą jest schematyzm i niemożność stosowania w starszym wieku. (W. B.)

IBL

drewna. Upowszechnienie okrzesywerek zmniejszy pracochłonność przy pozyskaniu metodą dłużyć z 2,50 godz./m³ do 2,06 godz. a metodą sortymentową — 2,43 do 1,34 godz./m³. Wprowadzenie wielooperacyjnych maszyn ścinkowych obniży nakład czasu odpowiednio od 1,68 godz. przy metodzie dłużycowej i do 0,47 godz./m³ przy sortymentowej. Istotne będzie również stosowanie centralnych składnic manipulacyjnych. (S. K.)

3 NAUKA O PRACY. POZYSKIWANIE DREWNA. PRACE ZRĘBOWE I TRANSPORT. INŻYNIERIA LEŚNA

134

Dumke D.: Erste Erfahrungen beim Einsatz des Entastungsgerätes EA 30 N in der Kiefer. **Pierwsze doświadczenia z okrzesywarką EA 30 N w drzewostanach sosnowych.** Sozial. Forstwirtschaft. 1979 Jg 29 H. 7 s. 200—201, 1 fot. 1 tab. — Skonstruowana w NRD okrzesywarka EA 30 N jest zawieszana na standardowym ciągniku. Przystosowana

323.2

jest do okrzesywania gałęzi o grubości 4—6 cm. Prawidłowa eksploatacja okrzesywarki wymaga współpracy co najmniej 2 ciągników. Wydajność dzienna wynosi 150 drzew. Omówiono technologię pracy. Okrzesywanie prowadzi się z reguły na obrzeżu drzewostanu. (W. B.)

IBL

135

Tauber B. A.: Perspektivy ispol'zovaniya vsej biomassy dereva. **Perspektywy wykorzystania całej biomasy drzewa.** Les. Prom. 1979 nr 6 s. 5—6, 2 fot. 2 tab. — Nowym źródłem surowca mogą być pniaki i korzenie, które można pozyskiwać w procesie obalania drzew. Omówiono zastosowanie nowego sposobu pozyskania karpiny, polegającego na wyciąganiu drzewa z ziemi wraz z korzeniami. Podano opis konstrukcji i za-

331

sady wielooperacyjnej maszyny obalająco-układającej zbudowanej na bazie maszyny ścinkowej LP-19 z dodatkowym urządzeniem do przecinania korzeni i narzędziem tnącym. Przeprowadzono próby wyrywania drzew z ziemi. Przy zastosowaniu nowej metody rozmiar pozyskania masy drzewnej może wzrosnąć w skali krajowej o 35—40 mln m³. (N. G.)

IBL

Weiner E.: Ist die Gespannrückung noch aktuell? **Czy zrywka konna jest jeszcze aktualna?** Sozial, Forstwirtschaft. 1979 Jg 29 H. 7 s. 205—206, 1 fot. — Mechanizacja prac leśnych, a zwłaszcza pozyskania, wyeliminowała konia jako środek pociągowy. Niemniej w terenach górzystych jest on w dalszym ciągu niezastąpiony. Wykorzystanie zaprzęgów konnych powinno być racjonalne; — na 3 konie powinno przypa-

dać 2 woźniców. W ośrodkach stajennych należy trzymać po 10—12 koni pod opieką 1 masztalerza. Do miejsca pracy odległego ponad 3 km konie powinny być dowożone w celu zachowania ich dobrej kondycji a tym samym uzyskania lepszej wydajności. W NRD konie zrywają 105 000 m³ drewna rocznie; na 1 zaprzęg przypada przeciętnie 400 m³. (W. B.)

137

375

IBL

Dejmal J.: Soustředěnost těžných stromů na ploše jako faktor limitující výkonnost těžebních skupin. **Koncentracja ścinianych drzew na powierzchni jako**

czynnik limitujący wydajność brygady ścinkowej. Lesnictvi 1978 R. 24 nr 7 s. 557—566, s. wykr. bibliogr. 9 poz. sum. Zsfg.

4 SZKODY W LESIE. OCHRONA LASU

138

424.5

IBL

Schutzmassnahmen gegen die Gefährdung der Wälder durch Bodenversauerung. **Środki zaradcze przeciw zagrożeniu lasów wynikającemu z zakwaszenia gleby.** Allg. Forstz. 1979 Jg 34 Nr 32 s. 869—870. W Solling (RFN) w latach 1966—1973 przeprowadzono analizy zakwaszenia gleby. Główną przyczyną intensywnego występowania tego zjawiska jest przenikanie do gleby wraz z

opadami SO₂, znajdującego się w atmosferze w wyniku jej zanieczyszczenia. Środkiem zapobiegającym zakwaszeniu jest wapnowanie w ilości zgodnej ze wskaźnikami chemiczno-glebowymi. Ilości te wahają się od 5 do 20 t/ha CaO. Zabiegi te należy przeprowadzać w lasach każdorazowo przy odnowieniu sztucznym. (W. B.)

139

425.1

IBL

Výsledky dlouhodobého pozorování růstu a vitality roubovaných smrčkových sazenic v imisní oblasti Krušných hor. Fer. F. i in. **Wyniki długookresowych obserwacji wzrostu i żywotności szczepionych sadzonek świerka w rejonie emisyjnym w górach Krušczowych.** Lesnictvi 1978 R. 24 nr 10 s. 889—909, 6 fot. 1 rys. 14 tab. 12 wykr. bibliogr. 11 poz. rés. rez. sum. Zsfg. — W 1967 wysadzono na 3 powierzchniach na różnej wysokości npm sadzonki ze szczepów wybranych drzew świerka o róż-

nej odporności na emisje i sadzonki z nasion. Kilkuletnie obserwacje wykazały, że stopień odporności szczepów nie zawsze odpowiada stopniowi odporności drzew matecznych. Zachodzi bardzo ścisły związek między późnym rozpoczęciem wegetacji i odpornością klonu na SO₂ oraz między wrażliwością na przymrozki i małą odpornością na dwutlenek siarki. Stan organów asymilacyjnych nie jest dostatecznym wskaźnikiem odporności sadzonki. (S. K.)

Jamnický J.: Poškodenie lesných drevin plošným bleskom. **Uszkodzenie drzew leśnych przez pioruny powierzchniowe.** Les. Čas. 1978 R. 24 Čis. 4 s. 299—314, 1 fot. 1 rys. 3 tab. bibliogr. 22 poz. rez. sum. Zsf. — W latach 1957—1976 badano 15 wypadków, w których wyładowania elektryczne spowodowały obumieranie większej liczby drzew na powierzchni do kilku arów. Badania prowadzono w Tatrach Wysokich, Bielańskich i Niskich oraz w Beskidzie Sło-

wackim. Piorun powierzchniowy może nie pozostawić widocznych śladów uszkodzenia drzew, powoduje jednak stopniowe ich obumieranie i to wyłącznie gatunków iglastych a głównie świerka. Drzewa te szybko są zasiedlane przez szkodniki owadzie. Szacuje się, że w Słowacji rocznie ginie z tego powodu ok. 1800 drzew. Powstałe luki ułatwiają wystąpienie szkód od wiatru i śniegu. (S. K.)

Savčenko A. G.: Radial'nyj prirost i sodержanie pozdnej drevesiny u derev'ev sosny krymskoj v poslepożarnyj period. **Przyrost radialny i udział późnego drewna u drzew Pinus pallasiana w okresie popożarowym.** Les. Ž 1979 nr 5 s. 5—9, 3 tab. bibliogr. 4 poz. — Badano wpływ pożaru na przyrost i udział późnego drewna u drzew sosny

rosnących w litym drzewostanie. Stwierdzono, iż stan fizjologiczny drzew i ich aktywność życiowa po pożarze zależą od nasilenia pożaru i wysokości, na jaką zostały nadpalone pnie. Po słabym pożarze może nawet nastąpić pewien wzrost ilościowej i jakościowej produktywności drzewostanu. (R. S.)

König E.: Entwicklungstendenzen bei der Tannenerkrankung. **Tendencje rozwojowe schorzenia jodły.** Forst-u. Holzwirt 1979 Jg 34 Nr 16 s. 361—366, 1 mapa, 1 rys. 5 tab. 2 wyk. bibliogr. 11 poz. — Informacje historyczne wskazują, że regresja jodły w południowych Niemczech rozpoczęła się już w XVI w., a termin „obumierania jodeł” jest znany od 150 lat. Nasilanie się ostatnio tego zjawiska było przyczyną podjęcia badań w RFN. Przeprowadzone analizy przyrostów rocznych i badania igieł wykazały, że w ciągu ubiegłych 40 lat

miały miejsce dwa okresy depresji, przerwane krótką poprawą. Okresy te 1944—1954 i od 1959 r. do chwili obecnej cechują się skrajnymi suszami letnimi. Nasilenie szkód związane jest jednak z określonymi terenami (Szwabia), gdzie w ciągu ostatnich 10 lat obumarło 46% drzew. Obumierające drzewa zostają ostatecznie uśmiercone przez spałującą zwierzynę i korniki. Ze względu na pojawianie się grzybów i bakterii powodujących rozpad drewna, drzewa te należy szybko usuwać. (W. B.)

5 POMIAR LASU. PRZYROST, ROZWÓJ I STRUKTURA DRZEWOSTANÓW. INWENTARYZACJA I KARTOGRAFIA

Kalinin V. J.: Izmenčivost diametrov kron v pologe sosnovych drevostoev.

Zmienność średnicy koron w drzewostanach sosnowych. Les. Ž. 1979 nr 3

s. 18—20, 1 tab. bibliogr. 5 poz. — W oparciu o materiały zebrane na 67 powierzchniach próbnych wyliczone współczynnik zmienności średnicy koron oraz ustalono jego zależność od bonitacji, wieku, zwarcia i średniej sze-

rokości koron drzewostanu. Uzyskane wyniki umożliwiają prawidłowe deszyfrowanie zdjęć lotniczych przy fotograficznym opracowywaniu konkretnych powierzchni leśnych. (R. S.)

144

547

IBL

Mežibovskij A. M., Voronkova A. B., Velikotnyj A. A.: Produktivnost' eli i sosny v černičnikach v svjazi s sostavom drevostoja i plodorodiem lesnych počv. **Produktywność świerka i sosny w czernicowych typach lasu w związku ze składem (gatunkowym) drzewostanu i żyznością gleb leśnych.** Lesovėdenie 1979 nr 4 s. 20—29, 4 tabl. 3 wyk. bibliogr. 8 poz. sum. — W czernicowych typach lasu badano wpływ brzozy na przyrost świerka rosnącego na zbielcowanych glebach bagiennych oraz sosny — na ubogich glebach piaszczy-

stych. Stwierdzono, że już w wieku 35—40 lat zaznacza się melioracyjny wpływ ściółki z liści brzozy, lecz jednocześnie przy 40—50% udziale brzozy w drzewostanach świerka przyrost miąższości jest o 10—15% mniejszy od potencjalnych możliwości siedliska. Z tego względu w 35-letnich drzewostanach świerkowych udział brzozy trzeba ograniczać do 30%. Natomiast w 50-letnich drzewostanach sosnowych rosnących na glebach piaszczystych nie stwierdzono niekorzystnego wpływu brzozy na przyrost miąższości. (W. Ch.)

145

56

IBL

Kravčenko G. L.: O sootnošenii linejnogo i ob'emnogo prirosta drevostoev. **O stosunku liniowego i miąższościowego przyrostu drzewostanów.** Les. Ž. 1979 nr 4 s. 127—128. — Za pomocą modeli matematycznych pokazano na konkretnych przykładach, jak zmienia się zapas i przyrost miąższości w zależności

od średnicy i wysokości określonego drzewostanu. Stwierdzono, iż stosowanie modeli matematycznych może być bardzo przydatne do oceniania korzyści albo strat wynikających ze stosowania takich lub innych zabiegów hodowlanych. (R. S.)

146

562

IBL

Gordina N. P.: Vzaimosvjaz' tekušego ob'emnogo prirosta derev'ev sosny s massoj kron. **Współzależność bieżącego przyrostu miąższości i masy koron u drzew sosny.** Les. Ž. 1979 nr 5 s. 9—11, 3 tab. bibliogr. 3 poz. — Na podstawie pomiarów przeprowadzonych na 22 powierzchniach próbnych opracowano

metodę szacowania bieżącego przyrostu w oparciu o masę korony obliczoną z podanego wzoru. Stwierdzono, iż zalecana metoda pozwala ocenić dostatecznie dokładnie przyrost bieżący rosnących drzew bez potrzeby ich ścinania. (R. S.)

6 URZĄDZANIE LASU. EKONOMIKA GOSPODARSTWA LEŚNEGO. ADMINISTRACJA I ORGANIZACJA GOSPODARSTWA LEŚNEGO

147

649

IBL

Plastinin A. V.: Metodika rasčeta pokazatelja čistoj produkcii na predprija-

tii. **Metodyka obliczania wskaźnika czystej produkcji w przedsiębiorstwie.**

Les. Ž. 1979 nr 5 s. 115—119, 1 rys. 2 tab. bibliogr. 6 poz. — Przytoczono ocenę porównawczą wartości czystej produkcji obliczonej wg metody omówionej w opracowaniu oraz wg metody tradycyjnej Naukowo-Badawczego Instytutu Pracy. Stwierdzono, iż nowo-

148

Blud'ovský Z.: Objektivizace počtu a struktury technickohospodářských pracovníků lesních závodů. **Objektivizace liczby i struktury techniczno-gospodarczych pracowników nadleśnictw.** Lestnictvi 1978 R. 24 nr 8 s. 661—678, 1 tab. bibliogr. 8 poz. rés. rez. sum. Zsfg. — Według przyjętych kryteriów wybrano najlepiej działające (postępowe) jednostki, z którymi następnie porównano pozostałe. Na podstawie logicznie wybranych czynników wpływa-

681.3

proponowana metoda jest wygodnym i perspektywicznym instrumentem do obliczania wskaźnika czystej produkcji na szczeblu przedsiębiorstwa, przy analizowaniu i planowaniu jego efektywności. (R. S.)

IBL

jących na pracochłonność poszczególnych funkcji określono prawidłowe stany zatrudnienia w poszczególnych jednostkach. Przedstawiono normatywy dla głównych odcinków działalności w nadleśnictwach z uwzględnieniem obszaru, w leśnictwach z uwzględnieniem strefy (góry, wyżyny, równiny) oraz dla komórek specjalistycznych (brygady zrębowe, składnice manipulacyjne, szkółki, jednostki transportu i in.) — zależnie od wielkości produkcji. (S. K.)

8 PRODUKTY LEŚNE I ICH UŻYTKOWANIE

149

Melechov I. S.: Značenie struktury godičných sloev i ee dynamiki v lesovodstve i dendroklimatologii. **Značenie budovy i dynamiki sľojův ročných w hodowli lasu i dendroklimatologii.** Les. Ž. 1979 nr 4 s. 6—14, 2 rys. 1 tab. 1 wyk. bibliogr. 40 poz. — Rozpatrzono zarówno ilościowe jak i jakościowe cechy sľojův ročných. Stwierdzono, że przy poszukiwaniu zależności między przyrostem a warunkami ekologicznymi nie wystarczy opierać się wyłącz-

811.4

nie na szerokości sľojův ročných. Wiele cennego materiału w tym zakresie może dostarczyć obserwacja budowy anatomicznej sľoja (stosunek drewna wczesnego do późnego a w szczególności budowa odkładanych tracheid). Badanie okresowej dynamiki rocznego przyrostu drewna za pomocą metod anatomicznych może mieć duże znaczenie przy analizowaniu zmian pogody wstecz, jak również przy układaniu prognoz. (R. S.)

IBL

150

Caregorodceva S. O.: Sostojanie pigmentov kory drevesnych rastenij v zimnij period. **Stan pigmentův kory rošlin drzewiastych w okresie zimy.** Les. Ž. 1979 nr 2 s. 131—133, 1 tab. 1 wyk. biliogr. 8 poz. — Kora brzozy, świerka i sosny zawiera w zimie stosunkowo dużą ilość chlorofilu oraz karotenoidův. W wyniku przeprowadzo-

811.7

nej analizy stwierdzono, że ilość ta wzrasta wraz z wiekiem drzewa oraz że powiększa trwałość wiązania się tych substancji z kompleksem białkowym. Fakt ten, w połączeniu z innymi czynnikami, ma niewątpliwy wpływ na większą mrozoodporność starszych drzew. (R. S.)

IBL

151

907

IBL

Krapfenbauer A.: CO₂ — Problem und Klimawandel. **Problem SO₂, a zmiana klimatu.** Allg. Forstz. 1979 Jg 34 Nr 32 s. 862—863, 1 wykr. — Rys historyczny zagadnienia. Teoria o zmianie klimatu opiera się na spostrzeżeniu, że rocznie przybywa w atmosferze od 0,5 do 1,5 mg CO₂ w 1 kg powietrza. Zjawisko to jest przyczyną różnych konsekwencji, a m. in. topnienia lodów na

biegunach. Wzrost ilości CO₂ powoduje też intensywniejszy rozwój roślinności lądów i mórz. Do zjawiska tego przyczyniają się procesy spalania związane z działalnością człowieka. Omówiono dynamikę zawartości dwutlenku węgla w atmosferze i wyrażono obawę, czy w przyszłości nie zostanie zachwiana w stopniu nieodwracalnym równowaga ekologiczna. (W. B.)

152

907.2

IBL

Mraček Z.: Význam lesů v oblasti pardubické průmyslové aglomerace. **Znaczenie lasów w rejonie aglomeracji przemysłowej Pardubice.** Lesnictvi 1978 R. 24 nr 10, s. 887—888, 4 rys. 2 tab. bibliogr. 16 poz. rez. sum. Zsfg. — Obszary sąsiadujące z Pardubicami są ubogie w lasy a przemysł w mieście oraz elektrociepłownie powodują, że opad pyłu wynosi do 400 t/km², zawartość SO₂ przekracza 0,50 mg/m³, co

nakłada konieczność zabezpieczenia powierzchni leśnych niezbędnych do celów rekreacyjnych. Zaproponowano konkretne kompleksy leśne oraz sposób ich zagospodarowania i wyposażenie w urządzenia do rekreacji krótkookresowej. Związane z tym łączne koszty wyniosą do 3000 kor./ha, co stanowi 3 kor. na 1 turystę. Wyposażenie terenów powinny opłacić lasy państwowe. (S. K.)

153

907.2

IBL

Poljakova G. A.: Rekreacija i degradacija lesnych biogeocenzov. **Rekreacja i degradacja leśnych biogeocenz.** Lesovedenie 1979 nr 3 s. 70—80, bibliogr. 106 poz. sum. — Dano przegląd i omówienie krajowej (86) i zagranicznej (21) poz. literatury dotyczącej rekreacji i jej wpływu na degradację lasów. Jedną z przyczyn degradacji siedlisk leśnych jest zmiana fizyko-chemicznych

właściwości gleby na skutek udeptywania, a także niszczenie nalotu, podrostu oraz zmiana składu gatunkowego runa. Podano zasady klasyfikacji lasów w zależności od liczby i czasu przebywania w nich ludzi oraz uzależnione od tego stopnie bonitacji. Przedstawiono specyfikę gospodarowania w lasoparkach. (W. Ch.)

Autorzy analiz:

(W.B.) — mgr inż. Wiktor Brodzikowski

(W. Ch.) — doc. dr Witold Chmielewski

(N.G.) — mgr inż. Natalia Gapińska

(S.K.) — mgr inż. Stefan Kocięcki

(R.S.) — dr inż. Ryszard Sobczak

Przegląd Dokumentacyjny Leśnictwa zawiera jedynie niewielką część analiz dokumentacyjnych z zakresu leśnictwa. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych. Centrum Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej (w skrócie CİNTE, Warszawa, Al. Niepodległości 186) przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną jak i oddzielne jej działy lub zagadnienia i tematy.

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Leśnictwa Instytutu Badawczego Leśnictwa — branżowy ośrodek informacji leśnictwa — wykonuje za zwrotem kosztów kserokopie i mikrofilmy publikacji, objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym jak i kartami dokumentacyjnymi.

Uwaga! Ważne dla Autorów

Komitet Redakcyjny „Sylwana” prosi o podawanie wraz z nadsyłanymi artykułami prywatnego adresu Autora i Autora zdjęć. Adresy powinny zawierać również numer kodu pocztowego. Brak powyższych danych uniemożliwia Redakcji oraz Wydawnictwu wysłanie honorarium autorskiego.